

Budget 2017 med plan 2018-2019

Vatten och avlopp

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Mål	3
2.1 Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.....	3
2.2 Friskt vatten.....	4
2.3 Giftfri miljö.....	5
3 Ekonomi (budget)	5
3.1 Drift VA.....	5
3.2 Investeringar.....	6
4 Förslag till budget 2017	7
5 Utmaningar inför framtiden	7

1 Inledning

VA-verksamheten är ansvarig för att alla abonnenter ska ha tillgång till dricksvatten liksom att allt spill- och dagvatten tas omhand på ett riktigt sätt. Kommunalförbundet Norrvatten, som Danderyd är en del av, producerar och transporterar dricksvattnet till kommunen. Därefter tar kommunens egna nät över distributionen till varje enskild abonnent. Från varje abonnent har dessutom VA-verksamheten ansvar att omhänderta spill- och dagvatten på ett miljöriktigt sätt. Spillvattnet leds till Käppalaverket som drivs av kommunalförbundet Käppala som ser till att det renas innan det släpps ut i Östersjön. Dagvattnet leds till närmaste recipient. VA-verksamheten regleras av vattentjänstlagen som tydligt reglerar ekonomi, taxa, och andra rättigheter och skyldigheter. I denna lagstiftning regleras bland annat att verksamheten inte får gå med vinst och att inga taxemedel får gå till annan kommunal verksamhet. Vid otydligheter eller olika tolkningar av lagstiftningen prövas ärendet i mark-och miljödomstolen och VA-verksamheten i Danderyd har regelbundet mål där.

VA-verksamheten kommer 2017 att ha flera nya medarbetare, både nya tjänster och återbesatta vakanser. Tillsammans kommer fokus vara på att förbättra rutiner och arbetssätt för att arbeta effektivare. En förstärkning på personalsidan ger möjlighet att genomdriva utvecklings- och förbättringsprojekt och att säkerställa verksamhetens juridiska kapacitet. Ett nytt driftavtal på VA-driften kommer också att starkt påverka 2017 och åren därefter.

VA-verksamheten har i 2017 års budget föreslagit förändringar i målstrukturen för att anpassa denna till kommunens nya miljöprogram. Förändringarna innebär att mål har omformulerats och lagts till men inga mål har tagits bort.

2 Mål

Inriktningsmål	2016	2017
Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.	●	●
Frisk luft	—	●
Friskt vatten	—	●
Biologisk mångfald	—	—
God bebyggd miljö	—	—
Giffri miljö	—	●

Inriktningsmål:

2.1 Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.

Resultatmål:

2.1.1 Dricksvattnet ska hålla en hög kvalitet.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Provresultat	0	Mindre än 3	Mindre än 3	Mindre än 3	Mindre än 3
NMI Dricksvattnet	82%	Över 80%	Över 80%	Över 80%	Över 80%

NMI-målet består av svaret på frågan "Vad tror eller tycker du om dricksvattnet i din kommun" Målsättningen är att erhålla ett resultat där 80% eller fler ger betyget 8-10 på en 10-gradig betygsskala där 10 är bäst.

Resultatmål:

2.1.2 Danderyds VA-verksamhet tillhandahåller dricksvatten med god leveranssäkerhet.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal vattenläckor	11	Mindre än 25	Mindre än 25	Mindre än 25	Mindre än 25
NMI Vattenförsörjning	82%	Över 80%	Över 80%	Över 80%	Över 80%

NMI-målet består av svaret på frågan "Vad tror eller tycker du om din kommuns vattenförsörjning" Målsättningen är att erhålla ett resultat där 80% eller fler ger betyget 8-10 på en 10-gradig betygsskala där 10 är bäst.

Resultatmål:

2.1.3 Danderyd har en god funktionalitet i avloppsnätet.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Antal avloppsstopp	44	Mindre än 55	Mindre än 55	Mindre än 55	Mindre än 55
NMI Avloppssystem	75%	Över 70%	Över 70%	Över 70%	Över 70%

NMI-målet består av svaret på frågan "Vad tror eller tycker du om din kommuns avloppssystem". Målsättningen är att erhålla ett resultat där 70 % eller fler ger betyget 8-10 på en 10-gradig betygsskala där 10 är bäst.

Inriktningsmål:

2.2 Friskt vatten

Resultatmål:

2.2.1 (Mprg 2.3.2) Dagvattenhantering i form av uppströmsåtgärder ska genomföras.

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Enl.dagvattenplan.	Delvis	Ja	Ja	Ja	Ja

Resultatmål:

2.2.2 (Mprg 2.1.1.) Minska mängden vatten till dag- och spillvattennätet

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Andel inläckage	2,3	Lägre än 2,5	Lägre än 2,5	Lägre än 2,5	Lägre än 2,5
Antalet bräddingar från spillvattenpumpstationer			0	0	0

Bräddingar nytt mål 2017

Resultatmål:

2.2.3 (Mprg 2.1.2.) Minska användningen av konstgödsel

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Användning av			Nej	Nej	Nej

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
konstgödsel på kommunägd mark					

Nytt mål 2017

VA-verksamheten är ansvarig för mark runt pumstationer. Skötseln av denna mark ska ske helt utan konstgödsel.

Inriktningsmål:

2.3 Giftfri miljö

Resultatmål:

2.3.1 (Mprg 5.4.1) *Hälso- och miljöfarliga produkter och ämnen byts ut mot miljövänligare alternativ*

Nyckeltal	Resultat 2015	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018	Mål 2019
Riskbedömning utförd			Ja	Ja	Ja

Nytt mål 2017

De kemikalier som används i entreprenader ska ha genomgått riskbedömning och i de fall det finns möjlighet byts de ut.

3 Ekonomi (budget)

3.1 Drift VA

Verksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budgetförslag KS 2017	Budgetförslag nämnd		
				2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter		60,8	61	61	62,2	63,5
- Balansering eget kapital		-0,7	2,8	2,8	1,6	0,3
Verksamhetens kostnader		-60,1	-63,8	-63,8	-63,8	-63,8
Nettokostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

3.1.1 Kommentarer till driftsbudget VA

VA-driften har ett nytt avtal och en ny entreprenör sedan i slutet av 2016. Det nya avtalet förväntas ge en kostnadsökning för VA-verksamheten vilket tagits med i budget. Hänsyn till den ökade exploateringsgraden har inte tagits, vare sig i kostnad eller intäktsdelen. VA-verksamheten ska över åren ge ett nollresultat. Posten "Balansering-eget kapital" är den post som hanterar över respektive underskott i verksamheten. Posten överförs sedan till VA-fonden för att balansera framtida resultat. En förbättrad komponentavskrivning kan komma att påverka kapitaltjänstkostnaderna ytterst marginellt under budgetperioden.

3.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2015	2016	2017	2017	2018	2019
Verksamhetens intäkter	3,5 *	2,0 *		2,0 *	2,0 *	2,0 *
Verksamhetens kostnader	-6,9	-12,0	-13,0	-13,0	-12,0	-12,0
Nettokostnader	-3,4	-10,0	-13,0	-11,0	-10,0	-10,0

* Förutbetalda anläggningsavgifter. Redovisas som negativa intäkter i anläggningsregistret.

Detaljer

Projekt/ram (tkr)	2017	2018	2019
Ram Förbindelsepunkter	1 000	1 000	1 000
Ram Kvartersledning	2 000	2 000	2 000
Ram Reinvesteringsplan/Oförutsett/samordningsprojekt		2400	5000
Pumpstationsförnyelse	2 000	2 000	2 000
Skydd mot havsnivå	1200	2000	2 000
Parkstigen (del av)			
Gethagsvägen (del av)			
Edsviksvägen (del av)	6300		
Danderydsvägen (del av)	500	900	
Lyckovägen (del av)		1700	
Investeringsram totalt	13000	12000	12 000

Den stora investeringen 2017 planeras att vara Edsviksvägen. Det är en fortsättning på projektet som startade under 2016. Även pumpstationsförnyelsen fortsätter. Parkstigen och Gethagsvägen är upptagna på projekt men saknar dedikerade medel. Det är projekt som kommer att genomföras men som anpassas både i tid och utförande till de projekt som planeras i områden. När projekten blir aktuella kommer omfördelning av medel ske inom ram i första hand och äskande om tilläggsanslag göras i andra hand. Investeringsbudgeten för VA-verksamheten har varit 12 mnkr under ett antal år. Det har visat sig vara tillräcklig nivå för att utföra de reinvesteringar som är nödvändiga för att uppfylla den av tekniska nämnden beslutade reinvesteringsplanen. Under 2019 finns ännu inga definierade reinvesteringar. Ramen Reinvesteringsplan har därför utökats.

4 Förslag till budget 2017

Den upphandling som genomförts under 2016 gällande driften av VA kommer att påverka kostnadsläget och villkoren för VA-verksamheten under flera år framöver. Driftskostnaden beräknas öka med hänsyn taget till villkoren i det vinnande anbudet och detta har tagits höjd för i föreslagen budget. För att uppfylla de åtaganden som VA-verksamheten har, kunna utveckla verksamheten samt möta de nya krav som miljöprogrammet stipulerar krävs en utökad personalstyrka. I budgetförslaget finns en ny tillsvidarejänst och en projektanställning under ett år. Arbetsuppgifter för den nya tillsvidaretjänsten är framför allt att säkerställa att VA-verksamheten har servitut eller ledningsrätt för kommunala ledningar. Detta är ett område som under de senaste decennierna har varit eftersatt men det är helt nödvändigt att aktivt arbeta med dessa frågor för att verksamheten på ett långsiktigt sätt ska kunna säkerställa leveranssäkerheten i VA-systemet. Tidigare har konsulter anlåtts för dessa arbetsuppgifter och den kostnadsposten minskar i 2017 års budget. Projektanställningen är avsedd att förstärka uppföljning av driftentreprenaden. Det är extra viktigt vid ett nytt kontrakt. För att långsiktigt balansera det ekonomiska resultatet kommer VA-verksamheten att föreslå en taxehöjning på 2% under vardera 2018 och 2019. Kommande års resultat får avgöra om den siffran bör revideras. I sammanhanget kan noteras att Danderyd sedan förra året klättrat två placeringar till 8 plats i Nils Holgerssonundersökningen. Det innebär att för hyresfastigheter är Danderyd den 8 billigaste kommunen avseende VA-kostnad.

Gällande målarbetet är många av målsättningarna statiska och förändras inte över tid. I många sammanhang sträves efter ständiga förbättringar och så ock i VA-verksamheten men att ha ständigt tuffare mål gällande till exempel avloppsstopp skulle generera allt högre kostnader, något VA-verksamheten inte avser att bidra till. En statisk målnivå syftar alltså till att behålla en bra nivå på verksamheten till en rimlig kostnad.

5 Utmaningar inför framtiden

Kommunen har sedan lång tid tillbaka allmänna VA-ledningar över kvartersmark. En stor del av dessa ledningar saknar fastighetsrättsligt skydd. Detta skapar stora problem för verksamheten både rörande drift och reinvestering. Reinvesteringar kan inte utföras och driftåtgärder blir svåra eller omöjliga att genomföra när kommunen saknar servitut eller ledningsrätt för ledningarna. Vissa gamla servitut måste också inom några år förnyas enligt ny lagstiftning, Preklusionslagen, för att inte bli ogiltiga. Vid nya exploateringar, fastighetsdelningar och liknande behöver också dessa frågor bevakas vilket kräver resurser. VA verksamheten har under lång tid saknat dessa resurser. För att kunna lösa och på ett riktigt sätt hantera dessa frågor långsiktigt skulle VA-verksamheten behöva förstärkas både personellt och kunskapsmässigt. Utmaningen är att säkerställa att verksamheten har tillräckliga resurser för att kunna hantera dessa frågor på ett långsiktigt bra sätt i framtiden.

Ytterligare en utmaning för VA-verksamheten är att bemanna verksamheten för att kunna möta det ökade exploateringsaktiviteten i kommunen. Omfattningen av de projekt som planeras i framtiden kräver att verksamheten förstärker personellt för att också i fortsättningen kunna bidra till en positiv utveckling.